

Uchwała nr 97/2025

VI Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

z dnia 17 września 2025 roku

w sprawie opinii o możliwości spłaty pożyczki długoterminowej przez Miasto Starachowice

VI Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach:

Przewodniczący: Iwona Kudła

Członkowie: Monika Różycka

Monika Dębowska-Sołtyk

po rozpoznaniu w dniu 17 września 2025 r. wniosku Prezydenta Miasta Starachowice o wydanie opinii o możliwości spłaty pożyczki długoterminowej w kwocie 12.997.557,61 zł, działając na podstawie art. 13 pkt 1 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) uchwała, co następuje:

opiniuje się pozytywnie możliwość spłaty przez Miasto Starachowice pożyczki długoterminowej w kwocie 12.997.557,61 zł.

Uzasadnienie

W dniu 4 września 2025 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach wpłynął wniosek Prezydenta Miasta Starachowice znak PB.3051.3.2025 z dnia 3 września 2025 r. dotyczący wydania opinii o możliwości spłaty przez Miasto Starachowice pożyczki długoterminowej w kwocie 12.997.557,61 zł celem sfinansowania planowanych deficytów budżetu w latach 2025-2028, tj. w 2025 roku w kwocie 345.582,20 zł, w 2026 roku w kwocie 6.380.076,45 zł, w 2027 roku w kwocie 5.823.502,32 zł oraz w 2028 roku w kwocie 448.396,64 zł.

Podstawą wydania niniejszej opinii są niżej wskazane uchwały Rady Miejskiej w Starachowicach:

1. Uchwała nr XVI/1/2024 z dnia 13 grudnia 2024 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Starachowice na 2025 rok ze zmianami w szczególności wynikającymi z uchwały nr IX/5/2025 z dnia 29 sierpnia 2025 r. w sprawie zmian budżetu Gminy Starachowice na 2025 rok

W powyższych uchwałach określone zostały między innymi:

— planowane na 2025 rok przychody z tytułu:

a) kredytów zaciąganych na rynku krajowym (§ 952) w kwocie 6.580.000,00 zł

b) pożyczek zaciąganych na rynku krajowym (§952) w kwocie 27.945.582,20 zł (w tym pierwsza transza opiniowanej pożyczki w kwocie 345.582,20 zł, na pozostałą kwotę tj. 27.600.000,00 zł została wydana przez VI SO opinia nr 43/2025 z dnia 18 lutego 2025 roku)

c) pożyczek zaciąganych na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań (§ 907) w kwocie 14.800.000,00 zł, na którą została wydana przez VI SO opinia nr 44/2025 z dnia 18 lutego 2025 roku)

— planowane rozchody budżetu w kwocie 19.933.332,65 zł przeznaczone na spłatę otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów, które sfinansowane będą z pożyczki w kwocie 14.800.000,00 zł oraz z wolnych środków w kwocie 5.133.332,65 zł

— limity zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek zaciąganych m.in. na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 34.525.582,20 zł oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 14.800.000,00 zł, w tym zaciąganych na spłatę wcześniej zaciągniętych

zobowiązań celem obniżenia łącznego kosztu obsługi długu w całym okresie spłaty w kwocie 14.800.000,00 zł.

Zatem pożyczka będąca przedmiotem niniejszej opinii w części w jakiej planowana jest do uruchomienia w 2025 roku, tj. w wysokości 345.582,20 zł, uwzględniona została w planowanych na 2025 rok przychodach budżetowych oraz ustalonych na 2025 rok limitach.

Skład Orzekający wskazuje, że zaciągnięcie kolejnych transz pożyczki będzie wymagało ich ujęcia w limitach dla zaciąganych zobowiązań, o których mowa w art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, w uchwałach budżetowych na kolejne lata, w których uruchamiane będą transze pożyczki. Ustalenie właściwych limitów zaciągania zobowiązań będzie czynić zadość wskazanemu przepisowi prawa, a tym samym dyspozycji art. 91 ust.1 ustawy o finansach publicznych, stanowiącemu, że suma zaciągniętych kredytów i pożyczek, innych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych nie może przekroczyć kwot określonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego.

2. Uchwała nr IX/6/2025 z dnia 29 sierpnia 2025 roku w sprawie zmiany Uchwały Nr XVI/2/2024 Rady Miejskiej w Starachowicach z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Starachowice na lata 2025-2045.

W uchwale tej m.in. określone zostały na 2025 rok przychody oraz rozchody budżetowe, których wartość odpowiada kwotom przychodów i rozchodów zaplanowanych w budżecie Miasta Starachowice. Przedmiotowa pożyczka w łącznej kwocie 12.997.557,61 zł uwzględniona została w ustaleniach wieloletniej prognozy finansowej w zakresie prognozowanych na lata 2025-2028 przychodów (w 2025 r. w kwocie 345.582,20 zł, w 2026 r. w kwocie 6.380.076,45 zł, w 2027 r. w kwocie 5.823.502,32 zł oraz w 2028 r. w kwocie 448.396,64 zł) a także rozchodów, długu oraz niżej wykazanego wskaźnika. Ponadto oprócz opiniowanej pożyczki w wieloletniej prognozie finansowej zaplanowane zostały także przychody z tytułu zobowiązań zwrotnych w 2026 r. w kwocie 15.532.800,00 zł, w 2027 r. w kwocie 5.495.595,00 zł, w 2028 r. w kwocie 4.450.000,00 zł.

Skład Orzekający ustalił, że niniejszą uchwałą określono wydatki na obsługę długu, których łączna planowana wartość w latach 2025-2045 wynosi 75.947.500,00 zł.

W ww. uchwale wykazano ponadto, że na koniec 2024 r. dług Miasta Starachowice wynikający z zaciągniętych zobowiązań stanowiących tytuł dłużny wynosił 65.028.927,65 zł (w tym 1.000.000,00 to kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków majątkowych), co jest zgodne ze sprawozdaniem Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2024 r. (zobowiązania wymagalne w kwocie 92.076,18 zł stanowią sumy depozytowe).

W przypadku zaciągnięcia nowego zobowiązania w 2025 roku (będącego przedmiotem niniejszej opinii) oraz w przypadku zaciągnięcia planowanych i zaopiniowanych: pożyczki w kwocie 14.800.000,00 zł oraz kredytu w kwocie 27.600.000,00 zł jak i w przypadku zaciągnięcia planowanego kredytu w kwocie 6.580.000,00 zł oraz po uwzględnieniu planowanych w rozchodach budżetu spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań dług Miasta Starachowice na koniec 2025 roku wyniesie 93.921.177,20 zł (w tym 500.000,00 zł to kwota długu, którego spłata dokonana zostanie z wydatków majątkowych) i będzie wzrastał do kwoty 115.005.952,61 w 2028 roku, w którym uruchomiona zostanie ostatnia transza przedmiotowej pożyczki (uwzględnia się w tym również pozostałe przychody zwrotne zaplanowane w latach 2026-2028 na łączną kwotę 25.478.395,00 zł).

Aktualnie obowiązująca Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta Starachowice potwierdza również, że w planowanym okresie spłaty długu tj. w latach 2025-2045 wskaźniki zadłużenia (uwzględniające również spłatę opiniowanego zobowiązania) spełniają wymogi określone w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec II kwartału 2025 r. wynika, że Miasto Starachowice nie posiada zobowiązań finansowych z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji, posiada zaś zobowiązania wymagalne w kwocie 105.310.77 zł, kwotę tą stanowią sumy depozytowe.

3. Uchwała nr IX/4/2025 z dnia 29 sierpnia 2025 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki przez Gminę Starachowice w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ze środków krajowych programu priorytetowego NFOŚiGW - Adaptacja do zmian klimatu.

Uchwała ta określa kwotę zaciąganej pożyczki – 12.997.557,61 zł, okres jej spłaty (w latach 2027-2044) oraz źródło spłaty, którym będą dochody własne gminy- udział we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych. Zabezpieczeniem zobowiązania wynikającego z pożyczki będzie weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową. Ponadto stanowi, że środki z pożyczki przeznacza się na finansowanie planowanego deficytu budżetu w związku z realizacją projektu pn. „Zielononiebieska infrastruktura w Gminie Starachowice – kompleksowe działania dostosowujące do zmian klimatu” w ramach wieloletniego przedsięwzięcia o charakterze majątkowym ujętym w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Starachowice.

Opiniowana pożyczka zostanie uruchomiona w następujących transzach:

- w roku 2025 – 345.582.20 zł,
- w roku 2026 – 6.380.076,45 zł,
- w roku 2027 – 5.823.502,32 zł,
- w roku 2028 – 448.396,64 zł.

Na podstawie wyżej przedstawionych ustaleń Skład Orzekający stwierdza, że zarówno zaciągnięcie przez Miasto Starachowice pożyczki długoterminowej w kwocie 12.997.557,61 zł, jak i spłata tej pożyczki odpowiadają wymogom prawnym związanym z zaciąganiem tego rodzaju zobowiązania. Wymogi prawne dotyczące zaciągania i spłaty przez jednostki samorządu terytorialnego pożyczek długoterminowych określone zostały w art. 89 ust.1 pkt 2, art. 91 ust. 1, art. 212 ust. 1 pkt 4-6, art. 229, art. 226 ust. 1 pkt 5 i pkt 6a oraz w art. 243 ww. ustawy o finansach publicznych, a także w art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153).

Reasumując: wobec spełniania przy zaciąganiu i spłacie opiniowanego zobowiązania zaliczanego do tytułów dłużnych aktualnie obowiązujących wymogów prawnych wynikających z ww. przepisów, jak również w wyniku oceny wpływu planowanego zobowiązania na realizację zadań publicznych stosownie do art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2500 ze zm.) postanowiono jak w sentencji.

Z uwagi jednak na to, że zobowiązanie będące przedmiotem niniejszej opinii jest zobowiązaniem długoterminowym (ostatnim rokiem jego realizacji będzie rok 2044) Skład Orzekający podnosi i zastrzega, że:

- w okresie obejmującym spłatę opiniowanego zobowiązania nastąpić mogą trudne do przewidzenia w dniu wydawania niniejszej opinii zmiany sytuacji finansowej Miasta Starachowice, które mogą mieć w latach przyszłych istotny wpływ na kształtowanie się relacji wynikającej z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Podkreślenia wymaga to, że wskaźniki zadłużenia (uwzględniające również spłatę przedmiotowej pożyczki) określone w wieloletniej prognozie finansowej Miasta Starachowice stosownie do wymogów wynikających z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych ustalane są na podstawie prognoz finansowych dotyczących m.in. dochodów i wydatków bieżących budżetu Miasta Starachowice, które to wartości można jedynie oszacować, a nie określić jako pewne,
- ocena wpływu planowanego zobowiązania na realizację zadań publicznych zgodnie z art. 9 ust. 1a ww. ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw dokonana została na dzień wydania niniejszej opinii w odniesieniu do bieżącego roku budżetowego i lat

następnych objętych analizowaną uchwałą WPF. Oceny tej dokonano również w oparciu o analizowane przez Skład Orzekający ww. kryteria prawne oraz sprawozdania za ostatni okres sprawozdawczy sporządzone na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 133) oraz rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652),

— nie posiada umocowania do wydawania opinii o możliwości spłaty pożyczki w oparciu o inne podstawy niż wynikające z wyżej wskazanych przepisów prawa,

— niniejsza opinia nie stanowi oceny zdolności do spłaty pożyczki w rozumieniu art. 70 w związku z art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 1646 ze zm.). Ocena ta należy wyłącznie do podmiotu udzielającego pożyczki.

Pouczenie

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych Prezydentowi Miasta Starachowice przysługuje prawo wniesienia odwołania od niniejszej uchwały do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Iwona Kudła